

22.06.2025

לכבוד,

מר משה ארבל
שר הפנים

שלום רב,

הנדון: קריאה דחופה למאבק באפליה על רקע לאום במקלטים ובמרחבים מוגנים

אנו פונים אליך בעקבות הדיווחים המדאיגים בתקשורת וברשתות החברתיות על מקרי גזענות חמורים המתרחשים בתוך מקלטים ומרחבים מוגנים בערים יהודיות ומעורבות. מקרים מסוימים הגיעו לכדי גירוש של אזרחים ערבים שחיפשו מחסה בעת אזעקה באופן שמסכן את חיי האזרחים ומהווה אפליה פסולה על בסיס לאום. אנו מבקשים את התערבותך כדי לשים קץ לתופעה מדאיגה ובלתי חוקית זו, הכל כפי שיפורט להלן:

1. לאור המצב הביטחוני המורכב עימו אנחנו מתמודדים, ובעיקר על רקע עימותים אזרחיים והתמודדות העורף האזרחי עם איומים מסוגים שונים, עולה תופעה חמורה, פסולה ובלתי חוקית, הראויה לגינוי ולהתערבות מיידית מצד הרשויות המקומיות כולן.
2. לאחרונה, ובמיוחד בצל המלחמה המתמשכת, התקבלו פניות מדאיגות ומדווחות בתקשורת וברשתות החברתיות על מקרי גזענות חמורים המתרחשים בתוך מקלטים בערים יהודיות ומעורבות. באחד המקרים שזכה לפרסום נרחב, נמנעה כניסה של משפחה ערבית למקלט בעיר מעורבת בטענה ש"אינה רצויה במקום".
3. לצערנו, מקרה זה אינו מקרה בודד. הגיעו לידיעתנו בימים האחרונים דיווחים נוספים על מקרים בהם נמנעה כניסת אזרחים ערבים למקלטים בעת אזעקות בערים וביישובים שונים ברחבי הארץ. מדובר בתופעה קשה, אשר חותרת תחת עקרונות יסוד של שוויון, סולידריות חברתית וחובת ההגנה על חיי אדם – ללא הבדל דת, לאום או מוצא.
4. אפליה זו אינה רק בלתי מוסרית – היא בלתי חוקית. מניעת גישה לשירות ציבורי (ובפרט למקלט ציבורי בשעת חירום) על רקע לאום מהווה הפרה של חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, של חוק איסור אפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות ציבוריים, ועלולה לחשוף את הרשות המקומית לא רק לביקורת ציבורית חמורה, אלא גם לאחריות משפטית.
5. האירועים המתוארים מתרחשים על רקע מציאות של פערים גדולים בנגישות למיגון תקני בין יישובים ערבים ויהודים, ובין אזרחים ערבים ליהודים. חוסר הנגישות למרחבים מוגנים מגביר פי כמה את החשיבות והנחיצות של סולידריות והנגשה של מרחבים מוגנים קיימים לכלל האזרחים, ככלי הכרחי לצמצום פערים והנגשה של מיגון בטוח המידי.
6. לאור חומרת הדברים, נבקשך לפעול לפי סמכותך כשר פנים ולפנות באופן רשמי, ציבורי ומידי לכל ראשי הרשויות המקומיות בקריאה ברורה לפעול למניעת כל גילוי של אפליה שכזו, להנחות את עובדי

הרשות בשטח לפעול להבטחת נגישות שוויונית למרחבים מוגנים, ולוודא כי כלל הציבור זוכה להגנה ולשירות – כפי שמתחייב בחוק ובמצפון האנושי.

7. זאת ועוד. המפגש בין יהודים וערבים הוא מורכב גם בתקופות שגרה, קל וחומר שבתקופות של לחץ ומצוקה נדרשת מסגרת נורמטיבית שתייצר גבולות ברורים ותתווה דרכי התנהלות רצויות. לפיכך, אנחנו מזהים צורך באמירה ציבורית ברורה דווקא בימים קשים אלו, נדרשת מדיניות תקשורתית ציבורית ברורה – שמגנה גזענות, מהדהדת מסרים לשותפות ולכבוד הדדי, ומדגישה את זכותו של כל אדם, ללא הבדל דת, לאום או שפה, לקבל הגנה וביטחון שווים.

8. לאור האמור, אנו מבקשים כי יושקעו כל המשאבים הנדרשים, הן ברמה הארצית והן ברמה המקומית, בקמפיינים להסברה והעלאת מודעות בשתי השפות נגד גזענות ואפליה, ובעד סולידריות ועזרה הדדית בין הקבוצות השונות של החברה.

9. אנו בטוחים כי תראה בפנייה זו חשיבות ציבורית מהמעלה הראשונה, ונשמח לכל שיתוף פעולה שיסייע להבטיח את ערכי השוויון, האחריות וההגנה לכלל אזרחי המדינה.

בברכה,

עומאד ג'ראיסי	רגד ג'ראיסי ועופר דגן
מנכ"ל אינג'אז	מנכ"לים שותפים, עמותת סיכוי-אופוק
מרכז לקידום הרשויות המקומיות הערביות	לשוויון ושותפות

העתקים:

מאזן ג'נאיים- יו"ר וועד ראשי הרשויות המקומיות הערביות וראש עיריית סח'נין.

רון פרץ-מנכ"ל משרד הפנים.

חסאן טואפרה-ראש הרשות לפיתוח כלכלי.

סלימה מוסטאפא סלימאן-ראש אגף בכיר רשויות מקומיות, הרשות לפיתוח כלכלי.

אמיר בשאראת-מנכ"ל וועד ראשי הרשויות המקומיות הערביות.